

LEGE

privind tokenizarea suverană a activelor statului român și înființarea Agenției Naționale de Active Digitale Suverane

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

CAPITOLUL I Dispoziții generale

Art. 1. Obiectul și scopul legii

(1) Prezenta lege reglementează cadrul juridic privind:

- a) tokenizarea activelor eligibile deținute de statul român și de unitățile administrativ-teritoriale;
- b) înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Active Digitale Suverane (ANADS);
- c) emisiunea, administrarea și tranzacționarea tokenurilor suverane, precum și drepturile și obligațiile părților implicate.

(2) Scopul prezentei legi este de a crea un mecanism modern, transparent și eficient pentru valorificarea activelor publice, cu respectarea principiilor constituționale, a cadrului european aplicabil și a caracterului inalienabil al proprietății publice, precum și pentru asigurarea participării democratice a cetățenilor.

Art. 2. Definiții

În sensul prezentei legi, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

- a) **activ tokenizabil** – bun din domeniul public sau privat al statului ori al unităților administrativ-teritoriale, precum și drepturile de valorificare, administrare, concesiune sau folosință aferente acestora, susceptibile de reprezentare digitală, cu excepția activelor excluse expres de la tokenizare potrivit prezentei legi;
- b) **Agenția Națională pentru Active Digitale Suverane (ANADS)** – instituție publică cu personalitate juridică, autonomie financiară și operațională, înființată potrivit prezentei legi, care dezvoltă, administrează și operează infrastructura tehnologică pentru emiterea, administrarea și tranzacționarea tokenurilor suverane;
- c) **blockchain guvernamental** – infrastructură de registru distribuit permisat, operată exclusiv de entități publice autorizate, destinată înregistrării și validării tranzacțiilor cu tokenuri suverane, conform specificațiilor tehnice stabilite prin prezenta lege și normele metodologice;
- d) **contract inteligent guvernamental** – protocol software automatizat care execută termenii unui acord între stat și deținătorii de tokenuri suverane, fără posibilitatea de modificare unilaterală după implementare, conform standardelor tehnice stabilite prin prezenta lege;
- e) **fond de garantare** – mecanism financiar constituit de ANADS, destinat acoperirii pierderilor investitorilor rezultate din erori tehnice, incidente operaționale sau alte situații expres prevăzute de lege;
- f) **fond de rezervă pentru tokenizare** – mecanism financiar distinct, constituit de ANADS, alimentat dintr-o parte din veniturile generate de tokenizare, destinat acoperirii riscurilor neprevăzute, inclusiv a celor rezultate din fluctuații de piață, incidente operaționale sau alte evenimente excepționale, potrivit prevederilor prezentei legi;
- g) **guvernanta hibridă** – sistem de administrare care combină structurile democratice tradiționale cu mecanisme de vot digital și transparență blockchain, cu participarea directă a deținătorilor de tokenuri suverane la procesele decizionale;

- h) mecanism de consens** – protocol prin care nodurile blockchain-ului guvernamental ajung la un acord asupra stării registrului, tipul mecanismului și criteriile de selecție fiind stabilite prin prezenta lege și normele metodologice;
- i) prospect de emisiune** – document oficial cu valoare juridică, aprobat de Autoritatea de Supraveghere Financiară (ASF), care descrie caracteristicile, drepturile și obligațiile aferente tokenurilor suverane emise, activele suport, riscurile, mecanismele de răscumpărare sau lichidare, precum și alte informații relevante pentru investitori;
- j) token suveran** – unitate digitală criptografică emisă de statul român, reprezentând drepturi asupra unui activ tokenizabil sau asupra veniturilor generate de acesta, fără a conferi drept de proprietate asupra activului public;
- k) token de valoare (TSV)** – token suveran care conferă deținătorului drepturi similare obligațiunilor de stat, inclusiv dobândă și rambursare la scadență;
- l) token de venit (TRV)** – token suveran care conferă deținătorului drepturi asupra veniturilor viitoare generate de activul tokenizabil;
- m) token de participare (TSP)** – token suveran care conferă deținătorului dreptul de a participa la procesele decizionale privind administrarea activelor tokenizate;
- n) token de utilitate (TSU)** – token suveran care conferă deținătorului acces la servicii publice digitalizate, beneficii sau drepturi de utilizare definite prin prospectul de emisiune, inclusiv NFT-uri, dacă sunt reglementate distinct
- o) validatori** – entități publice sau private autorizate să opereze noduri în blockchain-ul guvernamental și să participe la mecanismul de consens, selectate conform procedurii prevăzute de lege și normelor metodologice.

Art. 3. Principii fundamentale ale tokenizării

- (1)** Tokenizarea activelor statului român și a unităților administrativ-teritoriale se realizează cu respectarea următoarelor principii fundamentale:
 - a)** inalienabilitatea, imprescriptibilitatea și insesizabilitatea proprietății publice; orice operațiune de tokenizare nu poate avea ca efect direct sau indirect transferul, grevarea, ipotecarea sau afectarea regimului juridic al proprietății publice;
 - b)** transparența;
 - c)** suveranitatea digitală;
 - d)** incluziunea financiară;
 - e)** eficiența economică;
 - f)** securitatea cibernetică;
 - g)** conformitatea cu legislația Uniunii Europene.
- (2)** Principiile prevăzute la alin. (1) sunt obligatorii pentru toate operațiunile și actele juridice realizate în temeiul prezentei legi.

Art. 4. Reglementarea detaliilor tehnice și procedurale

- (1)** Detaliile tehnice și procedurale privind specificațiile tehnice ale blockchain-ului guvernamental, standardele de securitate cibernetică, procedurile de cunoaștere a clientului (KYC) și de prevenire a spălării banilor (AML) pentru token-urile suverane, mecanismele de vot și guvernare democratică, precum și orice alte elemente relevante pentru implementarea prezentei legi, se stabilesc prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Agenției Naționale pentru Active Digitale Suverane (ANADS), cu avizul Ministerului Finanțelor, al Ministerului Afacerilor Interne și al celorlalte autorități relevante.
- (2)** Modificarea sau completarea detaliilor tehnice și procedurale prevăzute la alin. (1) se realizează prin hotărâre a Guvernului, cu respectarea principiilor și limitelor stabilite de prezenta lege, la propunerea ANADS, cu avizul Ministerului Finanțelor și al celorlalte autorități relevante.

CAPITOLUL II Agencia Națională pentru Active Digitale Suverane (ANADS)

Art. 5. Înființarea și organizarea ANADS

- (1) Se înființează Agenția Națională pentru Active Digitale Suverane (ANADS), instituție publică cu personalitate juridică, autonomie financiară și operațională, aflată în subordinea Guvernului României și sub controlul Parlamentului.
- (2) Sediul ANADS este în municipiul București.
- (3) ANADS poate înființa structuri teritoriale, în condițiile stabilite prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Ministerului Finanțelor.
- (4) Finanțarea ANADS se asigură din următoarele surse:
 - a) alocații de la bugetul de stat;
 - b) comisioane din operațiunile de tokenizare, în cuantum de maximum 0,5% din valoarea emisiunilor;
 - c) venituri din servicii de consultanță și asistență tehnică;
 - d) donații, sponsorizări și alte surse legal constituite.
- (5) ANADS are obligația de a monitoriza și raporta public, trimestrial, pe site-ul propriu, toate fluxurile financiare provenite din surse extrabugetare, inclusiv donații, sponsorizări și alte surse legal constituite, cu indicarea identității donatorilor sau sponsorilor, a valorii, destinației și condițiilor asociate acestor fonduri, cu respectarea legislației privind protecția datelor cu caracter personal și a informațiilor clasificate. Orice donație sau sponsorizare care poate genera un conflict de interese sau influență externă asupra deciziilor ANADS este interzisă.
- (6) Structura organizatorică, principalele compartimente, funcțiile de conducere, atribuțiile de bază ale acestora, precum și modul de funcționare internă și criteriile generale de selecție și evaluare a personalului ANADS sunt prevăzute în prezenta lege. Detaliile tehnice și procedurale privind organizarea internă se stabilesc prin regulament de organizare și funcționare, aprobat prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Ministerului Finanțelor, cu avizul ANADS..

Art. 6. Atribuțiile ANADS

- (1) Agenția Națională pentru Active Digitale Suverane (ANADS) are următoarele atribuții esențiale:
 - a) dezvoltă, administrează și operează infrastructura tehnologică pentru emiterea, administrarea și tranzacționarea tokenurilor suverane;
 - b) emite tokenuri suverane, în condițiile stabilite de lege și de hotărârile Guvernului;
 - c) asigură funcționarea piețelor secundare pentru tranzacționarea tokenurilor suverane;
 - d) monitorizează și raportează operațiunile desfășurate prin ANADS;
 - e) implementează standarde de securitate cibernetică și asigură audituri periodice independente;
 - f) cooperează cu autoritățile europene și internaționale relevante pentru domeniul activelor digitale;
 - g) dezvoltă și implementează programe de educație digitală și financiară pentru public, cu accent pe protecția consumatorilor și prevenirea riscurilor de fraudă sau manipulare a pieței.
- (2) Orice modificare a atribuțiilor esențiale ale ANADS se poate face numai prin lege.
- (3) Detaliile tehnice și procedurale privind exercitarea atribuțiilor se stabilesc prin regulamentul de organizare și funcționare al ANADS, aprobat prin hotărâre a Guvernului.

Art. 7. Delimitarea competențelor și colaborarea interinstituțională

- (1) ANADS exercită exclusiv atribuții de dezvoltare, administrare și operare tehnică a infrastructurii Platformei Naționale de Active Digitale. Atribuțiile de reglementare,

supraveghere, control, autorizare și sancționare revin exclusiv autorităților prevăzute de lege, fără posibilitatea delegării sau suprapunerii competențelor.

- (2) Reglementarea, autorizarea și supravegherea emisiunii de tokenuri suverane, a prospectelor de emisiune, a normelor tehnice și a operațiunilor de piață revin autorităților competente, potrivit atribuțiilor stabilite prin legislația specială.
- (3) Procedurile privind reglementarea, autorizarea și supravegherea se stabilesc prin hotărâre a Guvernului, la propunerea autorităților competente.
- (4) ANADS colaborează cu Banca Națională a României, Autoritatea de Supraveghere Financiară, Ministerul Finanțelor, Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării, Ministerul Afacerilor Interne și alte autorități relevante pentru elaborarea și implementarea normelor tehnice, a procedurilor operaționale, a măsurilor de securitate cibernetică și a procedurilor de prevenire și investigare a criminalității informatice.
- (5) Mecanismele de colaborare interinstituțională și procedurile de lucru sunt prevăzute în prezenta lege, iar detaliile tehnice se stabilesc prin regulamentul de organizare și funcționare al ANADS, aprobat prin hotărâre a Guvernului, cu avizul autorităților implicate.
- (6) Conflictele de competență sau suprapunerile de atribuții se soluționează prin decizie comună a autorităților implicate, cu avizul Consiliului Legislativ, în termen de maximum 30 de zile de la notificare.
- (7) Procedura de soluționare a conflictelor de competență se stabilește prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Ministerului Finanțelor, cu avizul Consiliului Legislativ.

Art. 8. Mecanisme de gestionare a conflictelor de competență și a incidentelor sistemice

- (1) Pentru prevenirea și soluționarea rapidă a conflictelor de competență sau a incidentelor sistemice între ANADS și alte autorități de reglementare, supraveghere sau control, se constituie un Comitet Interinstituțional de Coordonare, format din reprezentanți ai instituțiilor relevante, inclusiv în mod obligatoriu ai Ministerului Afacerilor Interne.
- (2) Comitetul analizează și soluționează conflictele de competență sau incidentele sistemice, în termen de maximum 10 zile lucrătoare de la sesizare.
- (3) Componența, atribuțiile esențiale și procedura de funcționare a Comitetului Interinstituțional de Coordonare sunt prevăzute în prezenta lege. Detaliile tehnice privind modul de sesizare și de adoptare a deciziilor se stabilesc prin regulamentul de organizare și funcționare al ANADS, aprobat prin hotărâre a Guvernului.
- (4) În caz de incident sistemic sau afectare gravă a funcționării ANADS, CSAT, în colaborare cu Ministerul Finanțelor și instituțiile relevante, coordonează măsurile de remediere și comunicare publică, având drept de decizie asupra măsurilor de urgență.
- (5) Deciziile Comitetului sunt obligatorii pentru instituțiile implicate și se publică cu respectarea legislației privind protecția datelor și a informațiilor clasificate.
- (6) Alte detalii procedurale privind arbitrajul instituțional, raportarea și consultarea publică se stabilesc prin regulamentul de organizare și funcționare al ANADS.

Art. 9. Consiliul de Administrație al ANADS

- (1) Agenția Națională pentru Active Digitale Suverane (ANADS) este condusă de un Consiliu de Administrație format din 9 membri:
 - a) 3 membri numiți de Guvern;
 - b) 2 membri numiți de Parlament;
 - c) 1 membru desemnat de Banca Națională a României;
 - d) 1 membru desemnat de Autoritatea de Supraveghere Financiară;
 - e) 2 membri aleși prin vot electronic de deținătorii de token-uri suverane.
- (2) Membrii Consiliului de Administrație nu pot exercita, direct sau indirect, atribuții de reglementare sau supraveghere care revin, potrivit legii, altor autorități publice. De asemenea, aceștia nu pot deține, direct sau indirect, funcții de conducere sau

interese economice în entități care furnizează servicii, tehnologii sau consultanță ANADS ori participă la selecția validatorilor sau la contracte cu ANADS, sub sancțiunea revocării de drept din funcție și a răspunderii disciplinare, administrative sau penale, potrivit legii.

- (3) Mandatul membrilor Consiliului de Administrație este de 4 ani, cu posibilitatea unei singure reînnoiri.
- (4) Componenta, procedura de numire, reînnoire și revocare, precum și atribuțiile Consiliului de Administrație se stabilesc prin regulamentul de organizare și funcționare al ANADS, aprobat prin hotărâre a Guvernului.
- (5) Membrii Consiliului de Administrație și ai comisiilor de selecție/evaluare sunt supuși regimului de incompatibilități și conflict de interese prevăzut de Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, precum și de alte acte normative speciale aplicabile. Încălcarea regimului de incompatibilități sau conflict de interese, precum și nedeclararea averii/intereselor, atrage de drept revocarea din funcție, fără a aduce atingere răspunderii disciplinare, administrative sau penale, potrivit legii. Procedura de constatare a incompatibilităților și conflictelor de interese, precum și de revocare din funcție, se stabilește prin regulamentul de organizare și funcționare al ANADS, cu respectarea prevederilor legale.
- (6) Nu pot fi membri ai Consiliului de Administrație sau ai comisiilor de selecție/evaluare persoanele care:
- a) dețin, direct sau indirect, participații, funcții de conducere sau interese economice în entități care furnizează servicii, tehnologii sau consultanță ANADS ori participă la selecția validatorilor sau la contracte cu ANADS;
 - b) au fost condamnate definitiv pentru infracțiuni de corupție, fraudă, spălare de bani, infracțiuni economice sau alte fapte incompatibile cu funcția;
 - c) au rude sau afini până la gradul al doilea în cadrul entităților menționate la lit. a).
- (7) Membrii Consiliului de Administrație și ai comisiilor de selecție/evaluare au obligația de a depune, anual și la începutul mandatului, declarații de avere și de interese, care se publică integral pe site-ul ANADS, cu respectarea prevederilor privind protecția datelor cu caracter personal.
- (8) Orice situație de incompatibilitate sau conflict de interese apărută pe durata mandatului se notifică de îndată Consiliului de Administrație și se publică pe site-ul ANADS.
- (9) Persoana aflată în conflict de interese sau incompatibilitate este obligată să se abțină de la orice decizie sau vot privind subiectul respectiv.
- (10) Încălcarea regimului de incompatibilități sau conflict de interese, precum și nedeclararea averii/intereselor, atrage de drept revocarea din funcție, fără a aduce atingere răspunderii disciplinare, administrative sau penale, potrivit legii.
- (11) Procedura de constatare a incompatibilităților și conflictelor de interese, precum și de revocare din funcție, se stabilește prin regulamentul de organizare și funcționare al ANADS, cu respectarea prevederilor legale.

Art. 10. Auditul și raportarea ANADS

- (1) Activitatea Agenției Naționale pentru Active Digitale Suverane (ANADS) este supusă auditului public extern exercitat de Curtea de Conturi, potrivit legii, precum și auditului financiar, de performanță și de securitate cibernetică anual, realizat de auditori independenți selectați prin procedură publică. Rapoartele rezultate din aceste audituri se transmit Ministerului Finanțelor, Curții de Conturi și se publică integral pe site-ul ANADS, cu excepția informațiilor clasificate sau protejate de drepturi de proprietate intelectuală.
- (2) ANADS publică trimestrial rapoarte privind:
- a) emisiunile de token-uri;
 - b) volumul și valoarea tranzacțiilor;

- c) veniturile generate pentru bugetul public;
 - d) incidentele de securitate și măsurile de remediere;
 - e) implementarea recomandărilor de audit și control;
 - f) fluxurile financiare extrabugetare, cu detalierea surselor și destinațiilor.”
- (3) Structura și conținutul rapoartelor, precum și procedura de publicare, se stabilesc prin regulamentul de organizare și funcționare al ANADS, aprobat prin hotărâre a Guvernului, cu respectarea legislației privind protecția datelor cu caracter personal.
- (4) Rapoartele și deciziile relevante se publică pe site-ul oficial al ANADS, cu respectarea legislației privind protecția datelor cu caracter personal.
- (5) Nerespectarea obligațiilor de publicitate a declarațiilor de avere și interese, precum și a obligațiilor de raportare prevăzute la alin. (2)-(4), constituie abatere disciplinară și se sancționează potrivit legii.

Art. 11. Exercitarea drepturilor persoanelor vizate în contextul blockchain

- (1) Agenția Națională pentru Active Digitale Suverane (ANADS) asigură exercitarea efectivă a drepturilor persoanelor vizate prevăzute de Regulamentul (UE) 2016/679 (GDPR), inclusiv dreptul la acces, rectificare, ștergere („dreptul de a fi uitat”), restricționare a prelucrării, portabilitate și opoziție, în contextul specific al tehnologiei blockchain.
- (2) În cazul în care ștergerea sau rectificarea directă a datelor în blockchain nu este posibilă din motive tehnice legate de imutabilitatea registrului, ANADS va implementa măsuri alternative, cu avizul ANSPDCP, inclusiv:
- a) pseudonimizarea sau criptarea ireversibilă a datelor personale, conform standardelor tehnice stabilite prin hotărâre a Guvernului;
 - b) marcarea logică a datelor ca „șterse” sau „inaccesibile” pentru orice procesare ulterioară, cu auditabilitate;
 - c) orice alte proceduri tehnice validate de ANSPDCP. Procedurile tehnice se stabilesc prin norme metodologice aprobate prin hotărâre a Guvernului, cu avizul ANSPDCP.
- (3) Orice refuz de soluționare a unei cereri privind drepturile GDPR va fi motivat în scris și va conține informații privind căile de atac administrative și judiciare disponibile.
- (4) Persoana vizată are dreptul de a contesta refuzul sau modul de soluționare a cererii sale, în fața ANSPDCP sau a instanței judecătorești competente, potrivit legii.
- (5) ANADS desemnează un responsabil cu protecția datelor (DPO) cu experiență în tehnologii blockchain, care răspunde tuturor solicitărilor persoanelor vizate și colaborează cu ANSPDCP pentru soluționarea oricăror dispute.

Art. 12. Auditul etic și evaluarea independentă a algoritmilor și contractelor inteligente

- (1) Toți algoritmii și contractele inteligente guvernamentale utilizați de ANADS, care pot produce efecte juridice, financiare sau sociale semnificative pentru cetățeni sau investitori, sunt supuși anual unui audit etic și unei evaluări independente, realizate de experți selectați pe bază de criterii publice de competență și independență, cu publicarea integrală a rapoartelor pe site-ul ANADS, cu excepția informațiilor clasificate.
- (2) Auditul etic va evalua cel puțin riscurile de discriminare, lipsa de transparență, deciziile arbitrare, respectarea principiilor de echitate, proporționalitate și control uman asupra deciziilor automate.
- (3) Orice decizie automată cu impact semnificativ asupra drepturilor sau intereselor persoanelor trebuie să fie explicabilă, să poată fi contestată și să fie supusă, la cerere, unei revizuirii umane.
- (4) Persoana vizată are dreptul de a solicita revizuirea umană a oricărei decizii automate care o privește, precum și de a contesta decizia respectivă în fața ANADS, a autorității competente sau a instanței judecătorești, potrivit legii.
- (5) Raportul de audit etic și evaluare independentă se publică integral pe site-ul ANADS, cu

excepția informațiilor clasificate sau protejate de drepturi de proprietate intelectuală.

Art. 13. Asigurarea resurselor și expertizei pentru controlul și auditul ANADS

- (1) ANADS asigură permanent resursele umane, materiale și financiare necesare pentru desfășurarea activităților de audit, control intern și extern, inclusiv audituri periodice independente AML/CFT, evaluări de risc sectoriale și implementarea recomandărilor ONPCSB, precum și pentru formarea și recrutarea de specialiști în audit digital, securitate cibernetică și conformitate AML/CFT.
- (2) ANADS angajează sau contractează, prin proceduri transparente și competitive, experți independenți cu experiență relevantă în domeniile tehnologiei blockchain, securității cibernetice, auditului financiar, managementului riscului și reglementărilor piețelor financiare, atât pentru auditul intern, cât și pentru auditul extern suplimentar față de cel realizat de Curtea de Conturi. Rapoartele de audit extern se transmit Ministerului Finanțelor și se publică integral, cu excepția informațiilor clasificate.
- (3) Nerespectarea obligațiilor de audit, control sau implementare a recomandărilor atrage răspunderea disciplinară, administrativă sau penală, potrivit legii.

Art. 14. Regimul insolvenței și dizolvării ANADS

- (1) În cazul deschiderii procedurii de insolvență sau dizolvare a Agenției Naționale pentru Active Digitale Suverane (ANADS), se aplică prevederile Legii nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență, cu respectarea regimului special de protecție prevăzut de prezentul articol pentru deținătorii de token-uri suverane.
- (2) Deținătorii de token-uri suverane beneficiază de prioritate la plată asupra creanțelor rezultate din deținerea, răscumpărarea sau lichidarea token-urilor, imediat după creanțele salariale și creanțele garantate cu privilegii legale asupra bunurilor ANADS, dar înaintea altor creditori chirografari, conform următoarei ordini de prioritate: a) creanțele salariale; b) creanțele garantate cu privilegii legale asupra bunurilor ANADS; c) creanțele deținătorilor de token-uri suverane rezultate din deținerea, răscumpărarea sau lichidarea token-urilor; d) alte creanțe chirografare.
- (3) Fondul de garantare constituit potrivit art. 2 lit. e) se utilizează cu prioritate pentru acoperirea creanțelor deținătorilor de token-uri suverane, înaintea oricăror alte plăți către creditori.
- (4) Pe lângă fondul de garantare prevăzut la alin. (3), ANADS constituie și administrează un fond de rezervă pentru tokenizare, alimentat dintr-o cotă-parte din veniturile generate de operațiunile de tokenizare, stabilită prin hotărâre a Guvernului, la propunerea ANADS, cu avizul Ministerului Finanțelor și al MCID. Partenerii privați care operează noduri validatoare sau furnizează servicii tehnice pentru ANADS au obligația de a contribui la fondul de rezervă și de a suporta, proporțional, pierderile rezultate din incidente operaționale sau de securitate, potrivit contractelor și prevederilor legii.
- (5) În termen de 10 zile de la deschiderea procedurii de insolvență sau dizolvare, administratorul judiciar sau lichidatorul are obligația de a notifica public, pe site-ul ANADS și în Monitorul Oficial, toți deținătorii de token-uri suverane și de a publica lista creanțelor recunoscute și calendarul de plată.
- (6) Orice sumă rămasă neacoperită după utilizarea fondului de garantare și lichidarea activelor va putea fi suportată din bugetul de stat doar în limita unui plafon anual stabilit prin legea bugetului de stat, pe baza unei evaluări ex-ante a impactului bugetar realizate de Ministerul Finanțelor, cu avizul conform al Băncii Naționale a României. Ministerul Finanțelor are obligația de a notifica în prealabil Parlamentul, Consiliul Fiscal și Guvernul cu privire la necesitatea acoperirii acestor sume, prezentând fundamentarea, sursa bugetară, ordinea de plată, termenele și mecanismul de notificare și verificare a creanțelor. Aprobarea acestor sume se face prin legea bugetului de stat sau printr-o lege specială, cu respectarea

principiului transparenței și a priorității de plată prevăzute la alin. (2)-(4). În lipsa fondurilor suficiente la nivelul bugetului de stat, creanțele deținătorilor de token-uri suverane vor fi eșalonate la plată, cu informarea prealabilă a creditorilor și publicarea calendarului de plată pe site-ul ANADS și în Monitorul Oficial.

- (7) Orice clauză contractuală sau decizie administrativă care limitează sau exclude prioritatea la plată a deținătorilor de token-uri suverane este lovită de nulitate absolută.
- (8) Prevederile prezentului articol se completează cu dispozițiile Legii nr. 85/2014, în măsura în care nu contravin regimului special de protecție instituit pentru deținătorii de token-uri suverane.
- (9) Contractele încheiate de ANADS cu partenerii privați pentru operarea nodurilor validatoare, furnizarea de servicii tehnice sau alte activități relevante vor include clauze exprese de partajare a riscurilor, stabilind obligația partenerilor de a contribui la fondul de rezervă și de a suporta, proporțional, pierderile rezultate din incidente operaționale, de securitate sau alte evenimente excepționale, potrivit principiilor stabilite prin hotărâre a Guvernului.

Art. 15. Monitorizarea participativă a implementării

- (1) Monitorizarea implementării prezentei legi și a funcționării ANADS se realizează cu implicarea partenerilor sociali, a mediului academic și a societății civile, prin consultări periodice și publicarea de rapoarte independente de monitorizare.
- (2) Consultările publice privind implementarea legii se organizează cel puțin anual, cu anunțarea publică a calendarului și a tematicii cu minimum 15 zile înainte de data consultării.
- (3) Rapoartele independente de monitorizare se publică pe site-ul ANADS în termen de 30 de zile de la finalizarea consultărilor.

Art. 16. Consultare publică și contestare a deciziilor

- (1) Pentru deciziile ANADS cu impact semnificativ asupra interesului public, ANADS are obligația de a organiza o consultare publică online, cu publicarea proiectului de decizie și a documentației aferente cu cel puțin 30 de zile înainte de adoptare.
- (2) Orice persoană interesată poate transmite observații sau propuneri motivate în termen de 20 de zile de la publicarea proiectului de decizie. ANADS are obligația de a răspunde motivat la fiecare observație relevantă, în termen de 10 zile de la expirarea termenului de depunere a observațiilor.
- (3) Deciziile ANADS pot fi contestate de orice persoană interesată în termen de 10 zile lucrătoare de la publicarea deciziei pe site-ul ANADS. Contestația se soluționează de ANADS în termen de 15 zile lucrătoare de la înregistrare, cu motivarea soluției.
- (4) Soluția la contestație poate fi atacată în fața ASF, care va emite un aviz consultativ în termen de 10 zile, înainte de sesizarea instanței de contencios administrativ, potrivit Legii nr. 554/2004.
- (5) Procedura de consultare publică, analiză și publicare a observațiilor, precum și soluționarea contestațiilor, se publică pe site-ul ANADS, cu respectarea termenelor și garanțiilor prevăzute de Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, și nu poate limita dreptul de acces la justiție.

Art. 17. Soluționarea alternativă a litigiilor (ADR) și accesul la justiție

- (1) Litigiile dintre investitori și ANADS, Ministerul Finanțelor sau alte autorități implicate în implementarea prezentei legi pot fi soluționate, la alegerea părților, prin proceduri alternative de soluționare a litigiilor (ADR), inclusiv arbitraj, conciliere sau mediere, potrivit legii.
- (2) Procedura ADR se desfășoară cu respectarea următoarelor garanții:

- a) termen maxim de soluționare de 6 luni de la data sesizării;
 - b) dreptul părților de a fi asistate sau reprezentate;
 - c) dreptul la o motivare scrisă a hotărârii sau acordului;
 - d) posibilitatea audierii la distanță (online), la cerere;
 - e) utilizarea limbii române sau, la cerere, a limbii engleze.
- (3) Hotărârile arbitrale sau acordurile de mediere sunt executorii în România potrivit Convențiilor internaționale aplicabile și legislației naționale.
- (4) Accesul la instanțele judecătorești române nu este îngrădit, iar investitorii pot opta oricând pentru sesizarea instanței competente, potrivit dreptului comun, inclusiv pentru recunoașterea și executarea hotărârilor ADR.
- (5) Procedura ADR, criteriile de recunoaștere a instituțiilor, publicarea listei, termenele și garanțiile procedurale se stabilesc prin norme metodologice aprobate prin hotărâre a Guvernului, cu respectarea prevederilor legale privind accesul la justiție.

CAPITOLUL III Emisiunea și caracteristicile tokenurilor suverane

Art. 18. Categorii de token-uri suverane

- (1) Token-urile suverane pot fi emise în următoarele categorii principale, definite la art. 2:
- a) Token-uri de valoare (TSV);
 - b) Token-uri de venit (TRV);
 - c) Token-uri de participare (TSP);
 - d) Token-uri de utilitate (TSU).
- (2) Caracteristicile, criteriile de eligibilitate, drepturile și obligațiile conferite deținătorilor, precum și procedurile de emisiune și administrare pentru fiecare categorie de token-uri se stabilesc prin regulamentul de organizare și funcționare al ANADS, aprobat prin hotărâre a Guvernului, cu avizul ASF și al Ministerului Finanțelor.
- (3) Orice modificare sau completare a categoriilor de token-uri suverane prevăzute la alin. (1) se realizează numai prin lege.

Art. 19. Prospectul de emisiune și mecanismele de răscumpărare/lichidare

- (1) Emisiunea tokenurilor suverane se realizează pe baza unui Prospect de Emisiune aprobat de Autoritatea de Supraveghere Financiară (ASF), cu avizul conform al Ministerului Finanțelor și cu avizul consultativ al Băncii Naționale a României, în conformitate cu prevederile legale aplicabile.
- (2) Prospectul de Emisiune conține informații privind activul suport, drepturile deținătorilor, riscurile asociate, comisioanele, precum și mecanismele de răscumpărare sau lichidare.
- (3) Detaliile privind structura, conținutul, criteriile de evaluare, procedura de aprobare și publicare a prospectului, precum și cerințele minime pentru mecanismele de răscumpărare/lichidare se stabilesc prin regulamentul de organizare și funcționare al ANADS, aprobat prin hotărâre a Guvernului, cu avizul ASF și avizul conform al Ministerului Finanțelor..

Art. 20. Regimul transferului și deținerii tokenurilor

- (1) Token-urile suverane sunt înregistrate nominal și transferabile, cu respectarea condițiilor stabilite de prezenta lege.
- (2) Transferul token-urilor se realizează exclusiv prin platforma ANADS, cu înregistrarea automată în blockchain-ul guvernamental.
- (3) Limitele de deținere sunt următoarele:
- a) O persoană fizică poate deține maximum 2% din orice emisiune individuală de token-uri suverane și maximum echivalentul a 50.000 EUR valoare totală per persoană, la data achiziției.

- b) O persoană juridică sau investitor instituțional poate deține maximum 5% din orice emisiune individuală de token-uri suverane.
- (4) Depășirea limitelor prevăzute la alin. (3) atrage, după caz:
 - a) suspendarea dreptului de vot sau de participare la deciziile privind administrarea activelor tokenizate, pentru partea care depășește limita;
 - b) obligativitatea vânzării sau transferului token-urilor care depășesc limita, în termen de 30 de zile de la constatarea depășirii;
 - c) aplicarea unei amenzi contravenționale de la 10.000 la 100.000 lei pentru persoane fizice și de la 50.000 la 500.000 lei pentru persoane juridice, în cazul nerespectării obligației de vânzare sau transfer în termenul prevăzut.
- (5) Constatarea depășirii limitelor de deținere și aplicarea sancțiunilor se realizează de către ANADS sau ASF, potrivit atribuțiilor legale.
- (6) Procedura de monitorizare, verificare și aplicare a sancțiunilor se stabilește prin regulamentul de organizare și funcționare al ANADS, aprobat prin hotărâre a Guvernului, cu avizul autorităților relevante, fără a aduce atingere prevederilor prezentei legi.
- (7) Orice restricție a dreptului de proprietate sau sancțiune privind deținerea token-urilor suverane se aplică numai în condițiile și limitele prevăzute expres de prezenta lege.

CAPITOLUL IV Active eligibile pentru tokenizare

Art. 21. Categorii de active tokenizabile și excluderi

- (1) Pot fi tokenizate următoarele categorii principale de active:
 - a) resurse naturale neregenerabile;
 - b) infrastructură de transport;
 - c) infrastructură energetică;
 - d) proprietăți imobiliare din domeniul privat al statului;
 - e) participații ale statului la societăți comerciale;
 - f) drepturi de proprietate intelectuală deținute de stat;
 - g) venituri bugetare viitoare din surse determinate.
- (2) Nu pot fi tokenizate:
 - a) bunurile din patrimoniul cultural național, precum și orice alte bunuri, ansambluri, situri sau elemente definite ca aparținând patrimoniului cultural național, potrivit legislației speciale în vigoare;
 - b) resursele de apă, pădurile, ariile naturale protejate, siturile Natura 2000, zonele umede de importanță internațională și orice alte active cu regim special de protecție, conform legislației de mediu;
 - c) activele strategice pentru siguranța națională;
 - d) infrastructura critică de comunicații și apărare.
- (3) Lista activelor excluse de la tokenizare prevăzută la alin. (2) poate fi modificată sau completată numai prin lege adoptată de Parlament.
- (4) Criteriile de eligibilitate, procedura de identificare, selecție și aprobare a activelor ce pot face obiectul tokenizării se stabilesc prin regulamentul de organizare și funcționare al ANADS, aprobat prin hotărâre a Guvernului, cu avizul autorităților relevante, fără a aduce atingere prevederilor alin. (2)-(3).
- (5) Tokenizarea nu poate avea ca efect constituirea, transmiterea, grevarea sau restrângerea dreptului de proprietate publică asupra activelor statului sau ale unităților administrativ-teritoriale, indiferent de natura drepturilor digitale emise.

Art. 22. Definirea și protecția activelor strategice și a celor cu importanță critică pentru stat

- (1) În sensul prezentei legi, activele strategice și cele cu importanță critică pentru stat sunt

acele bunuri, resurse sau infrastructuri esențiale pentru siguranța națională, funcționarea serviciilor publice fundamentale, securitatea energetică, economică, alimentară, sanitară, a comunicațiilor, a transporturilor sau a altor domenii de interes vital pentru statul român.

- (2) Lista activelor strategice și a celor cu importanță critică pentru stat se stabilește și se actualizează anual, prin hotărâre a CSAT, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, cu avizul Ministerului Afacerilor Interne și al celorlalte autorități relevante, și se transmite Guvernului și Parlamentului.
- (3) Este interzisă tokenizarea, directă sau indirectă, a activelor incluse pe lista prevăzută la alin. (2), indiferent de forma juridică a drepturilor propuse spre valorificare sau de structura token-ului emis. Orice act sau operațiune realizată cu încălcarea acestei interdicții este lovită de nulitate absolută, iar Ministerul Culturii are dreptul și obligația de a sesiza instanțele competente și de a solicita anularea actului.
- (4) Orice propunere de includere a unui activ în programul de tokenizare va fi însoțită de avizul prealabil și obligatoriu al Consiliului Suprem de Apărare a Țării, emis în termen de 30 de zile de la solicitare. Lipsa avizului în termen echivalează cu aviz negativ.
- (5) Încălcarea prevederilor prezentului articol atrage nulitatea absolută a oricărei operațiuni de tokenizare și răspunderea civilă, administrativă sau penală, după caz, a persoanelor implicate.
- (6) Detaliile privind controlul ex-ante și ex-post, componența și procedura de funcționare a comisiei interinstituționale, precum și publicarea rapoartelor de control se stabilesc prin regulamentul de organizare și funcționare al ANADS, aprobat prin hotărâre a Guvernului, cu respectarea legislației privind informațiile clasificate.

Art. 23. Evaluarea activelor tokenizabile

- (1) Evaluarea activelor propuse pentru tokenizare se realizează de către evaluatori autorizați, în conformitate cu standardele internaționale de evaluare recunoscute de ANEVAR, IVS și EVS.
- (2) Pentru fiecare activ propus spre tokenizare, se întocmește un raport de evaluare care cuprinde descrierea activului, metodologia utilizată, riscurile identificate și valoarea de piață estimată.
- (3) Detaliile privind structura raportului, procedura de publicare, actualizarea evaluării, avizarea suplimentară și analiza criteriilor ESG se stabilesc prin regulamentul de organizare și funcționare al ANADS, aprobat prin hotărâre a Guvernului, cu avizul autorităților relevante.

Art. 24. Raportare periodică și măsuri corective privind impactul social și de mediu (ESG)

- (1) ANADS, în colaborare cu Ministerul Finanțelor și autoritățile relevante, elaborează și publică anual un raport privind impactul social și de mediu (ESG) al programului de tokenizare. Raportul anual privind impactul social și de mediu (ESG) va fi supus avizării Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor și consultării publice, înainte de publicare.
- (2) Detaliile privind structura raportului, metodologia de analiză, consultarea publică, elaborarea și monitorizarea măsurilor corective se stabilesc prin regulamentul de organizare și funcționare al ANADS, aprobat prin hotărâre a Guvernului, cu avizul autorităților relevante.

Art. 25. Plafonarea expunerii statului în programul de tokenizare

- (1) Valoarea totală a activelor publice tokenizate la nivel național nu poate depăși 1% din valoarea totală a activelor publice ale statului și unităților administrativ-teritoriale, astfel cum este determinată anual prin raportul Ministerului Finanțelor, cu avizul Curții de Conturi asupra metodologiei de evaluare.

- (2) Valoarea cumulată a emisiunilor de token-uri suverane aflate în circulație nu poate depăși 0,5% din Produsul Intern Brut (PIB) al României, calculat pe baza datelor oficiale publicate de Institutul Național de Statistică pentru anul precedent..
- (3) În cazul în care nivelul expunerii atinge sau depășește 75% din oricare dintre plafoanele prevăzute la alin. (1) sau (2), Ministerul Finanțelor are obligația de a notifica de îndată Guvernul și Parlamentul, prezentând un raport detaliat privind situația expunerii, riscurile asociate și măsurile preventive propuse. Raportarea se face trimestrial sau ori de câte ori este necesar, pentru a permite intervenții preventive și ajustarea politicilor, dacă este cazul.
- (4) Depășirea plafonului prevăzut la alin. (1) și (2) este permisă doar în situații excepționale și numai prin lege adoptată de Parlament, cu majoritate calificată de două treimi din numărul total al parlamentarilor, pe baza unei analize de impact bugetar și financiar independente, cu avizul conform al Băncii Naționale a României, al Consiliului Fiscal și al Consiliului Economic și Social. Avizul conform al BNR este obligatoriu și are caracter de veto în cazul în care se constată riscuri sistemice pentru stabilitatea financiară sau regimul monetar.
- (5) Ministerul Finanțelor monitorizează permanent nivelul expunerii și publică trimestrial situația actualizată a activelor tokenizate și a emisiunilor de token-uri, raportată la plafoanele prevăzute la alin. (1) și (2).
- (6) Detaliile privind procedura de monitorizare, calcul și raportare se stabilesc prin regulamentul de organizare și funcționare al ANADS, aprobat prin hotărâre a Guvernului.
- (7) Orice hotărâre a Guvernului sau decizie administrativă care conduce la depășirea plafonului fără respectarea procedurii prevăzute la alin. (4) este lovită de nulitate absolută.

Art. 26. Procedura de includere a activelor în programul de tokenizare

- (1) Includerea unui activ în programul de tokenizare se aprobă prin hotărâre a Guvernului, cu avizul ministerului de resort și, după caz, al Consiliului Suprem de Apărare a Țării, al autorităților de mediu sau al Ministerului Culturii, potrivit legii. Includerea unui activ care are sau poate avea legătură cu patrimoniul cultural național este condiționată de avizul conform al Ministerului Culturii, indiferent de forma de proprietate sau de drepturile digitale propuse.
- (2) Includerea oricărui activ cu potențial impact asupra mediului în programul de tokenizare este condiționată de obținerea avizului de mediu, emis în urma parcurgerii procedurilor de evaluare a impactului asupra mediului, conform Legii nr. 292/2018 și directivelor europene aplicabile.
- (3) Pentru activele unităților administrativ-teritoriale, este necesară hotărârea autorității deliberative locale.
- (4) Detaliile privind identificarea, selecția, avizarea, documentarea și aprobarea activelor ce pot fi incluse în programul de tokenizare se stabilesc prin regulamentul de organizare și funcționare al ANADS, aprobat prin hotărâre a Guvernului, cu avizul autorităților relevante, fără a aduce atingere prevederilor art. 20 alin. (2)-(3) și art. 21.

Art. 27. Monitorizarea continuă și intervenția Ministerului Culturii

Ministerul Culturii monitorizează continuu implementarea prezentei legi și are dreptul de a sesiza și interveni în orice etapă a procesului de tokenizare, dacă se constată riscuri pentru patrimoniul cultural național.

Art. 28. Auditul de impact cultural

Orice dezvoltare tehnologică, infrastructură digitală sau implementare de platforme asociate tokenizării activelor statului român, care poate avea impact direct sau indirect asupra patrimoniului cultural național, este supusă unui audit de impact cultural, realizat sub coordonarea Ministerului Culturii, înainte de punerea în funcțiune.

CAPITOLUL V Infrastructura tehnologică

Art. 29. Specificații tehnice ale blockchain-ului guvernamental

- (1) Blockchain-ul guvernamental funcționează pe baza unor principii de transparență, securitate, independență operațională și interoperabilitate, asigurând:
 - a) trasabilitatea și auditabilitatea tuturor tranzacțiilor;
 - b) protecția împotriva accesului neautorizat și a atacurilor cibernetice;
 - c) funcționarea continuă și disponibilitatea ridicată a infrastructurii;
 - d) interoperabilitatea cu alte sisteme blockchain guvernamentale sau internaționale, cu respectarea legislației privind protecția datelor și securitatea națională.
- (2) Standardele tehnice de bază ale blockchain-ului guvernamental includ:
 - a) utilizarea unui registru distribuit permissionat, operat exclusiv de entități publice și parteneri privați selectați conform legii;
 - b) respectarea standardelor europene și internaționale aplicabile (EBSI, ISO/TC 307, ERC-1400/ERC-3643, NIS2, DORA) pentru blockchain, tokenizare și securitate cibernetică;
 - c) audituri periodice independente de securitate cibernetică și performanță tehnică;
 - d) publicarea specificațiilor tehnice de bază și a rezultatelor auditurilor, cu excepția informațiilor clasificate.
- (3) Detaliile privind arhitectura, mecanismul de consens, capacitatea de procesare și alte cerințe tehnice relevante se stabilesc prin hotărâre a Guvernului, la propunerea ANADS, cu avizul STS, al CSAT și al autorităților relevante, fără a aduce atingere principiilor prevăzute la alin. (1)-(2).

Art. 30. Noduri validatoare și funcționarea blockchain-ului

- (1) Nodurile validatoare ale blockchain-ului guvernamental sunt operate de entități publice și, după caz, de parteneri privați selectați, cu respectarea principiilor de transparență, securitate, independență și nediscriminare.
- (2) Ponderea nodurilor validatoare operate de entități publice nu poate fi mai mică de două treimi din totalul nodurilor active. Funcționarea blockchain-ului necesită consensul a minimum două treimi din nodurile active.
- (3) Selecția partenerilor privați pentru operarea nodurilor validatoare se realizează prin procedură publică, transparentă și competitivă, organizată de Ministerul Finanțelor, cu avizul prealabil al CSAT și al ANCOM privind eligibilitatea, lipsa riscurilor de securitate națională și respectarea cerințelor tehnice și de securitate cibernetică, cu respectarea următoarelor criterii minime:
 - a) experiență relevantă în operarea infrastructurii blockchain sau a serviciilor de cloud computing de înaltă disponibilitate;
 - b) lipsa oricărui conflict de interese cu ANADS sau cu autoritățile de reglementare;
 - c) respectarea standardelor de securitate cibernetică și a cerințelor de integritate.
- (4) Detaliile privind selecția, evaluarea, colaborarea și alte aspecte tehnice sau administrative relevante se stabilesc prin regulamentul de organizare și funcționare al ANADS, aprobat prin hotărâre a Guvernului, cu avizul Ministerului Finanțelor și al STS.

Art. 31. Selecția validatorilor suplimentari

- (1) Selectarea validatorilor suplimentari pentru ANADS se realizează prin procedură publică, transparentă și competitivă, organizată de Ministerul Finanțelor, cu respectarea principiilor de transparență, nediscriminare și tratament egal.
- (2) Pot participa la procedura de selecție doar persoane juridice înregistrate în România sau într-un stat membru al Uniunii Europene, care îndeplinesc cumulativ următoarele condiții

- a) dețin experiență relevantă în operarea infrastructurii blockchain sau a serviciilor de cloud computing de înaltă disponibilitate;
 - b) dispun de infrastructură tehnică adecvată și personal calificat;
 - c) nu se află în conflict de interese cu ANADS sau cu autoritățile de reglementare.
- (3) Criteriile de eligibilitate, incompatibilitățile, etapele, evaluarea, publicarea rezultatelor și durata acordurilor se stabilesc prin regulamentul de organizare și funcționare al ANADS, aprobat prin hotărâre a Guvernului, cu avizul autorităților relevante, fără a aduce atingere principiilor prevăzute la alin. (1)-(2).

Art. 32. Securitatea infrastructurii blockchain

- (1) Securitatea infrastructurii blockchain guvernamentale este asigurată prin:
- a) implementarea standardelor internaționale de securitate cibernetică;
 - b) audituri periodice independente, efectuate de entități cu experiență recunoscută, cu participarea Băncii Naționale a României, ANCOM și a autorităților de securitate cibernetică;
 - c) măsuri de prevenire și remediere a vulnerabilităților identificate;
 - d) monitorizarea continuă a infrastructurii și raportarea imediată a oricărui incident de securitate cibernetică cu potențial impact asupra siguranței naționale sau infrastructurii critice către Ministerul Afacerilor Interne și celelalte autorități competente.
- (2) Atacurile cibernetice asupra ANADS constituie infracțiuni contra siguranței naționale și se sancționează potrivit legii penale.
- (3) Orice partener privat sau validator care nu respectă standardele de securitate sau care facilitează, cu intenție sau din culpă gravă, un incident de securitate, va fi exclus de drept din rețeaua de validatori și va răspunde civil, administrativ sau penal, după caz.
- (4) Standardele tehnice de securitate, procedurile de audit, clauzele contractuale, criteriile de selecție a auditorilor și alte aspecte relevante se stabilesc prin hotărâre a Guvernului, la propunerea ANADS, cu avizul STS, al CSAT, al ANCOM și al Ministerului Finanțelor.
- (5) Partenerii privați care operează noduri validatoare sau furnizează servicii tehnice pentru ANADS au obligația de a contribui la fondul de rezervă pentru tokenizare și de a suporta, proporțional, riscurile și pierderile rezultate din incidente de securitate, conform contractelor încheiate cu ANADS și prevederilor legii.

CAPITOLUL VI Guvernanță și participare democratică

Art. 33. Drepturile deținătorilor de token-uri de participare

- (1) Deținătorii de token-uri de participare (TSP) au următoarele drepturi fundamentale:
- a) dreptul de a participa la consultări publice privind strategia de administrare a activelor tokenizate;
 - b) dreptul de a vota asupra alocării unei părți din veniturile generate de activele tokenizate, conform criteriilor stabilite prin lege;
 - c) dreptul de a propune proiecte de investiții care vizează dezvoltarea sau valorificarea activelor tokenizate;
 - d) dreptul de a alege și de a fi aleși ca reprezentanți ai deținătorilor de token-uri de participare în Consiliul de Administrație al ANADS;
 - e) dreptul de a primi informații periodice privind administrarea activelor, deciziile strategice și rezultatele financiare ale programului de tokenizare.
- (2) Fiecare token de participare conferă un drept de vot, cu excepția cazurilor în care legea prevede altfel pentru prevenirea concentrării excesive a puterii de decizie.
- (3) Nicio restricție sau limitare a drepturilor prevăzute la alin. (1)-(2) nu poate fi instituită decât prin lege.

- (4) Excluderea sau suspendarea dreptului de vot se poate dispune doar în caz de încălcare gravă a prevederilor legii sau a regulilor de guvernanță, cu respectarea dreptului la apărare și a unei proceduri transparente.
- (5) Detaliile tehnice privind exercitarea drepturilor, mecanismele de vot electronic, criteriile de eligibilitate, modul de propunere și selecție a proiectelor, precum și procedura de alegere a reprezentanților se stabilesc prin hotărâre a Guvernului, la propunerea ANADS, cu avizul autorităților relevante, fără a aduce atingere drepturilor fundamentale prevăzute de prezenta lege.

Art. 34. Adunarea Generală a Deținătorilor de Token-uri

- (1) Se instituie Adunarea Generală a Deținătorilor de Token-uri de Participare, convocată anual de ANADS, cu următoarele atribuții esențiale:
 - a) evaluarea și aprobarea raportului anual al ANADS privind administrarea activelor tokenizate;
 - b) dezbaterea și votarea propunerilor de modificare a strategiei de tokenizare;
 - c) alegerea reprezentanților deținătorilor de token-uri de participare în Consiliul de Administrație al ANADS;
 - d) aprobarea sau respingerea proiectelor de investiții propuse de deținători.
- (2) Adunarea Generală se desfășoară în format electronic, asigurând accesul egal și nediscriminatoriu al tuturor deținătorilor de token-uri de participare.
- (3) Convocarea Adunării Generale se face cu cel puțin 30 de zile înainte de data stabilită, prin publicarea ordinii de zi, a documentelor relevante și a instrucțiunilor de vot pe site-ul ANADS.
- (4) Hotărârile Adunării Generale se adoptă cu majoritatea voturilor exprimate de deținătorii prezenți sau reprezentați, cu respectarea principiului un token – un vot, cu excepția cazurilor în care legea prevede altfel pentru prevenirea abuzului de putere.
- (5) Orice deținător de token-uri de participare are dreptul de a contesta hotărârile Adunării Generale în termen de 10 zile de la publicarea acestora, în fața ANADS, iar ulterior, în fața instanței de contencios administrativ, potrivit Legii nr. 554/2004.
- (6) Detaliile tehnice privind desfășurarea Adunării Generale, procedura de vot, reprezentarea, publicarea hotărârilor și soluționarea contestațiilor se stabilesc prin hotărâre a Guvernului, la propunerea ANADS, cu avizul autorităților relevante, fără a aduce atingere drepturilor fundamentale prevăzute de prezenta lege.

CAPITOLUL VII Regimul fiscal și conformitatea

Art. 35. Regimul fiscal al tokenurilor suverane

- (1) Veniturile obținute din deținerea, tranzacționarea, răscumpărarea sau lichidarea tokenurilor suverane sunt supuse regimului fiscal stabilit prin Codul fiscal.
- (2) ANADS are obligația de a reține și vira impozitele la sursă, potrivit procedurilor stabilite de legislația fiscală.
- (3) Nicio scutire, deducere sau facilitate fiscală nu se poate aplica veniturilor din tokenuri suverane decât dacă este prevăzută expres în Codul fiscal. Orice modificare a regimului fiscal aplicabil acestor venituri se poate face doar cu avizul conform al Ministerului Finanțelor.
- (4) Detaliile privind declararea, calculul și plata impozitelor se stabilesc prin norme metodologice aprobate prin hotărâre a Guvernului, cu avizul Ministerului Finanțelor, numai în măsura în care acestea nu contravin Codului fiscal.

Art. 36. Corelarea regimului fiscal al veniturilor din token-uri suverane cu Codul fiscal

- (1) Veniturile obținute din deținerea, tranzacționarea, răscumpărarea sau lichidarea tokenurilor suverane se încadrează și se impozitează potrivit categoriilor și regulilor

prevăzute de Codul fiscal.

- (2) Orice scutire, deducere sau facilitate fiscală aplicabilă veniturilor din tokenuri suverane se acordă numai dacă este prevăzută expres în Codul fiscal.
- (3) În cazul neclarităților privind încadrarea fiscală a veniturilor din token-uri suverane, contribuabilii și ANADS pot solicita un punct de vedere oficial din partea Ministerului Finanțelor, potrivit procedurii prevăzute de Codul fiscal.

Art. 37. Tratamentul fiscal al veniturilor obținute de nerezidenți și raportarea transfrontalieră

- (1) Veniturile obținute de persoane fizice sau juridice nerezidente din deținerea, tranzacționarea, răscumpărarea sau lichidarea tokenurilor suverane sunt supuse regimului fiscal prevăzut de Codul fiscal, cu aplicarea prevederilor convențiilor de evitare a dublei impuneri la care România este parte, precum și a legislației europene și internaționale incidente.
- (2) ANADS și orice altă entitate implicată în procesul de plată sau transfer al veniturilor către nerezidenți are obligația de a colecta și raporta informațiile relevante către autoritățile fiscale, în conformitate cu legislația aplicabilă.
- (3) Detaliile privind identificarea rezidenței fiscale, aplicarea convențiilor de evitare a dublei impuneri, reținerea la sursă, restituirea impozitelor și raportarea transfrontalieră se stabilesc prin norme metodologice aprobate prin hotărâre a Guvernului, cu avizul Ministerului Finanțelor, numai în măsura în care acestea nu contravin Codului fiscal și legislației internaționale.

Art. 38. Integrarea veniturilor din tokenizare în bugetul public și mecanisme de control al volatilității

- (1) Agenția Națională pentru Active Digitale Suverane (ANADS) implementează măsuri de protecție a consumatorilor, în conformitate cu legislația privind protecția consumatorilor și piețele financiare, sub supravegherea Autorității de Supraveghere Financiară și cu avizul conform al Ministerului Finanțelor. Orice măsură, regulament, procedură sau decizie a ANADS sau a altor autorități implicate, care are sau poate avea impact fiscal sau bugetar, nu poate fi adoptată sau pusă în aplicare fără acordul expres (drept de veto) al Ministerului Finanțelor.
- (2) Este interzisă deținerea de token-uri suverane de către:
 - a) persoane și entități înscrise pe listele de sancțiuni internaționale recunoscute de România;
 - b) persoane condamnate definitiv pentru infracțiuni de corupție, spălare de bani, terorism, finanțarea terorismului sau alte infracțiuni grave prevăzute de lege;
 - c) entități din jurisdicții necooperante sau cu risc ridicat, potrivit legislației aplicabile privind prevenirea spălării banilor și finanțării terorismului;
 - d) lista entităților/jurisdicțiilor cu risc ridicat se actualizează permanent, în corelare cu standardele FATF și UE, prin decizie a ANADS, cu avizul ONPCSB.
- (3) ANADS și partenerii săi asigură interoperabilitatea sistemelor proprii cu platformele europene de raportare și supraveghere (FIU.NET, AMLA), în vederea facilitării schimbului de informații și a supravegherii integrate a riscurilor AML/CFT.
- (4) ANADS, precum și orice altă entitate implicată în procesul de emitere, transfer sau administrare a token-urilor suverane, are obligația de a respecta în mod expres prevederile Legii nr. 129/2019 privind prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și normele metodologice emise de ONPCSB, implementând politici și proceduri interne AML/CFT, inclusiv pentru identificarea, verificarea și monitorizarea beneficiarilor reali, raportarea tranzacțiilor suspecte, blocarea conturilor/tokenurilor în caz de suspiciune, actualizarea permanentă a listelor de entități/jurisdicții cu risc ridicat și

asigurarea interoperabilității cu sistemele europene de raportare și supraveghere (FIU.NET, AMLA).

- (5) Procedurile de identificare, verificare și monitorizare a beneficiarilor reali se aplică inclusiv pentru persoane juridice complexe, structuri transfrontaliere sau entități cu acționariat indirect, în conformitate cu art. 5 și art. 7 din Legea nr. 129/2019 și cu standardele FATF și UE.
- (6) În cazul identificării unei tranzacții suspecte sau a încălcării interdicțiilor prevăzute la alin. (2), ANADS are obligația de a raporta de îndată tranzacția către ONPCSB, de a bloca contul și token-urile implicate, de a suspenda drepturile aferente și de a notifica autoritățile competente, conform art. 6 și art. 7 din Legea nr. 129/2019.
- (7) Deținerea sau transferul de token-uri cu încălcarea interdicțiilor prevăzute la alin. (2) constituie contravenție și se sancționează cu amendă de la 50.000 la 500.000 lei pentru persoane juridice și de la 10.000 la 100.000 lei pentru persoane fizice, fără a aduce atingere răspunderii penale sau administrative, după caz.
- (8) Constatarea și aplicarea sancțiunilor se realizează de către ANADS, ONPCSB sau alte autorități competente, potrivit atribuțiilor legale.
- (9) Procedura de identificare, verificare, raportare și restricționare a deținerii de token-uri suverane se stabilește prin hotărâre a Guvernului, la propunerea ANADS, cu avizul conform al Ministerului Finanțelor și al ONPCSB, numai în măsura în care acestea nu contravin prevederilor prezentei legi.

Art. 39. Conformitatea KYC/AML și restricții de deținere

- (1) ANADS asigură informarea corectă, completă și transparentă a consumatorilor cu privire la riscurile asociate deținerii și tranzacționării de token-uri suverane, inclusiv prin publicarea de avertismente, materiale educaționale și testarea adecvării investitorilor, potrivit legislației privind protecția consumatorilor.
- (2) Consumatorii au dreptul de a depune reclamații cu privire la serviciile sau produsele oferite de ANADS sau de partenerii săi, iar ANADS are obligația de a soluționa reclamațiile în termen de 30 de zile de la primire.
- (3) În cazul în care se constată existența unui prejudiciu material cauzat de încălcarea obligațiilor legale de către ANADS sau de către partenerii săi, consumatorul are dreptul la despăgubire, potrivit legislației aplicabile.
- (4) Nerespectarea obligațiilor de informare, soluționare a reclamațiilor sau despăgubire atrage răspunderea civilă, administrativă sau penală, după caz, a persoanelor responsabile.
- (5) Procedura de reclamație, modul educațional, testul de adecvare, monitorizarea pieței și despăgubirea consumatorilor se stabilesc prin hotărâre a Guvernului, la propunerea ANADS, cu avizul autorităților relevante, numai în măsura în care acestea nu contravin prevederilor prezentei legi.

CAPITOLUL VIII Protecția consumatorilor și educație

Art. 40. Măsuri de protecție a consumatorilor

- (1) Agenția Națională pentru Active Digitale Suverane (ANADS) dezvoltă și implementează programe de educație digitală și financiară, în colaborare cu Ministerul Educației și alte autorități relevante, asigurând accesibilitatea pentru toate categoriile de cetățeni.
- (2) Programele de educație digitală și financiară au ca scop creșterea gradului de alfabetizare digitală, informarea corectă a publicului cu privire la riscurile și beneficiile tokenizării, precum și promovarea utilizării responsabile a tehnologiilor digitale.
- (3) Detaliile tehnice privind structura programelor, colaborarea cu partenerii sociali și mediul academic, raportarea și actualizarea periodică se stabilesc prin norme metodologice aprobate prin hotărâre a Guvernului, cu avizul autorităților relevante, fără a aduce atingere

obligățiilor prevăzute la alin. (1)-(2).

Art. 41. Răspunderea civilă a statului și despăgubirea investitorilor

- (1) Statul român, prin Ministerul Finanțelor și ANADS, răspunde civil pentru prejudiciile materiale dovedite cauzate investitorilor de erori sistemice ale infrastructurii ANADS, atacuri cibernetice nerepudiate prin forță majoră sau decizii administrative greșite, dacă aceste prejudicii nu au fost cauzate de culpa exclusivă a investitorului sau de împrejurări exoneratoare prevăzute de lege.
- (2) Răspunderea civilă a statului este subsidiară față de fondul de garantare prevăzut la art. 2 lit. e), fiind angajată numai în măsura în care prejudiciul nu a putut fi acoperit integral din acest fond.
- (3) În toate cazurile, investitorii au dreptul la o procedură rapidă și transparentă de despăgubire, cu termene clare de soluționare și posibilitatea contestării deciziei ANADS în fața ASF și a instanței de judecată..
- (4) Nu se acordă despăgubiri pentru:
 - a) pierderi cauzate de fluctuația valorii token-urilor;
 - b) riscuri de piață inerente investițiilor;
 - c) decizii de investiție proprii ale deținătorilor;
 - d) alte evenimente care nu sunt imputabile statului sau ANADS.
- (5) Dreptul la despăgubire se exercită prin cerere adresată ANADS, care are obligația de a soluționa cererea în termen de 30 de zile de la primire. Decizia ANADS poate fi contestată în fața instanței de judecată competente, potrivit dreptului comun.
- (6) Nerespectarea obligațiilor de despăgubire atrage răspunderea civilă, administrativă sau penală, după caz, a persoanelor responsabile.
- (7) Detaliile tehnice privind procedura de despăgubire, inclusiv modul de stabilire și actualizare a plafonului anual de despăgubiri, se stabilesc prin norme metodologice aprobate prin hotărâre a Guvernului, cu avizul autorităților relevante, numai în măsura în care acestea nu contravin prevederilor prezentei legi.

Art. 42. Excluderi de la despăgubire și limitări ale răspunderii

- (1) Nu se acordă despăgubiri pentru prejudicii rezultate din:
 - a) nerespectarea de către investitor a obligațiilor legale sau contractuale;
 - b) utilizarea neautorizată sau frauduloasă a platformei ANADS;
 - c) evenimente de forță majoră sau caz fortuit, astfel cum sunt definite de lege;
 - d) decizii de politică publică sau modificări legislative care afectează indirect valoarea token-urilor.
- (2) Orice clauză contractuală sau decizie administrativă care extinde sau restrânge dreptul la despăgubire, în afara limitărilor prevăzute la art. 38 și prezentul articol, este lovită de nulitate absolută.
- (3) Prevederile prezentului articol nu aduc atingere dreptului investitorilor de a se adresa instanței de judecată pentru repararea oricărui prejudiciu cauzat prin fapte ilicite.

CAPITOLUL IX Interoperabilitate și standarde internaționale

Art. 43. Interoperabilitatea și standardele tehnice

- (1) Agenția Națională pentru Active Digitale Suverane (ANADS) are obligația de a asigura interoperabilitatea platformei naționale cu alte platforme blockchain guvernamentale naționale și internaționale, cu respectarea legislației privind securitatea informațiilor, protecția datelor cu caracter personal și suveranitatea tehnologică.
- (2) ANADS are obligația de a implementa și respecta standarde tehnice deschise, recunoscute la nivel european și internațional, care să permită schimbul de date și integrarea cu alte

sisteme relevante.

- (3) Orice modificare semnificativă a standardelor tehnice sau a protocoalelor de interoperabilitate se poate face numai cu avizul autorităților competente, inclusiv ANCOM, și cu informarea publică prealabilă.
- (4) Detaliile tehnice privind protocoalele de interoperabilitate, procedura de autorizare și monitorizare a schimburilor de informații, precum și gestionarea registrului public al protocoalelor se stabilesc prin norme metodologice aprobate prin hotărâre a Guvernului, cu avizul autorităților relevante.

Art. 44. Monitorizarea și gestionarea riscurilor sistemice

- (1) ANADS are obligația de a monitoriza permanent riscurile sistemice asociate programului de tokenizare și de a notifica de îndată autoritățile competente în cazul identificării unor riscuri semnificative.
- (2) ANADS elaborează și publică anual un raport privind riscurile sistemice identificate, măsurile de atenuare implementate și recomandările pentru îmbunătățirea securității și stabilității sistemului.
- (3) Nerespectarea obligațiilor de monitorizare și notificare a riscurilor sistemice atrage răspunderea civilă, administrativă sau penală, după caz.
- (4) Detaliile tehnice privind procedurile de monitorizare, raportare, notificare și măsurile de atenuare a riscurilor sistemice se stabilesc prin norme metodologice aprobate prin hotărâre a Guvernului, cu avizul autorităților relevante.

Art. 45. Securitatea cibernetică a infrastructurii ANADS

- (1) ANADS are obligația de a implementa măsuri de securitate cibernetică pentru protejarea infrastructurii blockchain, în conformitate cu standardele internaționale, legislația aplicabilă și cu avizul prealabil al CSAT și al ANCOM pentru orice modificare semnificativă a arhitecturii de securitate.
- (2) ANADS asigură audituri periodice independente de securitate cibernetică, efectuate de entități cu experiență recunoscută, și publică rezultatele relevante, cu excepția informațiilor clasificate.
- (3) Orice incident de securitate cu impact semnificativ asupra funcționării platformei sau asupra drepturilor deținătorilor de token-uri trebuie notificat de îndată autorităților competente și publicului, cu respectarea legislației privind protecția datelor și a informațiilor clasificate.
- (4) Nerespectarea obligațiilor de securitate cibernetică atrage răspunderea civilă, administrativă sau penală, după caz.
- (5) Detaliile tehnice privind standardele de securitate, procedurile de testare, raportare, remediere și recompensare se stabilesc prin norme metodologice aprobate prin hotărâre a Guvernului, cu avizul autorităților relevante.

Art. 46. Transparența și accesul public la informații

- (1) Agenția Națională pentru Active Digitale Suverane (ANADS) are obligația de a asigura transparența operațiunilor sale prin publicarea, în format deschis și accesibil, a informațiilor relevante privind activitatea sa, cu respectarea legislației privind protecția datelor cu caracter personal și a informațiilor clasificate.
- (2) ANADS publică lunar, pe site-ul propriu, date detaliate privind:
 - a) fluxurile financiare aferente tuturor surselor de finanțare, inclusiv donații, sponsorizări, comisioane și alte venituri extrabugetare;
 - b) costurile operaționale, defalcate pe categorii relevante;
 - c) veniturile generate pentru bugetul public și utilizarea acestora;
 - d) emisiunile de token-uri, volumul și valoarea tranzacțiilor;

- e) incidentele de securitate și măsurile de remediere adoptate;
 - f) orice alte informații de interes public privind activitatea ANADS.
- (3) Orice refuz de a furniza informații publice trebuie motivat în scris și poate fi contestat în condițiile Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public.
- (4) Detaliile tehnice privind formatul datelor, procedura de publicare, structura dashboard-ului public și accesul la informații se stabilesc prin norme metodologice aprobate prin hotărâre a Guvernului, cu avizul autorităților relevante.

Art. 47. Colaborarea internațională și schimbul de informații

- (1) ANADS poate stabili relații de colaborare cu instituții și platforme blockchain guvernamentale internaționale, cu respectarea legislației românești și europene privind protecția datelor, securitatea informațiilor și suveranitatea tehnologică.
- (2) Colaborarea internațională are ca scop promovarea interoperabilității, schimbului de bune practici, participarea la inițiative și consorții internaționale, precum și armonizarea standardelor tehnice și de reglementare.
- (3) Orice schimb de informații cu parteneri internaționali se realizează cu respectarea principiilor de confidențialitate, securitate și protecție a datelor cu caracter personal.
- (4) Detaliile tehnice privind domeniile de colaborare, avizarea, schimbul de informații, criteriile de evaluare și gestionarea registrului public al protocoalelor se stabilesc prin norme metodologice aprobate prin hotărâre a Guvernului, cu avizul autorităților relevante.

Art. 48. Sanțiuni pentru nerespectarea obligațiilor esențiale

- (1) Nerespectarea obligațiilor esențiale prevăzute la art. 40-44 atrage, după caz, răspunderea civilă, administrativă sau penală, potrivit legii.
- (2) Constatarea și aplicarea sancțiunilor se realizează de către ANADS, ASF, ANCOM, ONPCSB sau alte autorități competente, potrivit atribuțiilor legale.

Art. 49. Sanțiuni pentru nerespectarea obligațiilor de mediu

- (1) Nerespectarea obligațiilor de mediu prevăzute de prezenta lege, inclusiv tokenizarea neautorizată a activelor cu regim special de protecție sau fără aviz de mediu, se sancționează potrivit legislației de mediu aplicabile și atrage, după caz, răspunderea civilă, administrativă sau penală.
- (2) Constatarea și aplicarea sancțiunilor se realizează de către autoritățile competente în domeniul protecției mediului

CAPITOLUL X Sanțiuni

Art. 50. Contravenții și sanțiuni

- (1) Constituie contravenții următoarele fapte, dacă nu sunt săvârșite în astfel de condiții încât să constituie infracțiuni:
- a) nerespectarea obligațiilor privind procedurile de cunoaștere a clientelei (KYC) și prevenirea spălării banilor (AML) prevăzute de lege;
 - b) efectuarea de tranzacții cu token-uri suverane fără autorizație sau cu încălcarea condițiilor legale;
 - c) neîndeplinirea obligațiilor de transparență privind publicarea informațiilor prevăzute de prezenta lege;
 - d) neîndeplinirea obligațiilor de raportare către autoritățile competente, potrivit legii;
 - e) utilizarea token-urilor suverane contrar prospectului de emisiune sau destinației legale.
- (2) Contravențiile prevăzute la alin. (1) se sancționează după cum urmează:
- a) cu amendă de la 10.000 la 100.000 lei pentru persoane fizice;

- b) cu amendă de la 50.000 la 1.000.000 lei pentru persoane juridice.
- (3) Pentru contravențiile prevăzute la alin. (1), în cazul săvârșirii repetate, se pot aplica și sancțiuni complementare, după caz:
 - a) suspendarea dreptului de tranzacționare a token-urilor suverane pentru o perioadă de la 1 la 12 luni;
 - b) interzicerea temporară a accesului la platforma ANADS pentru o perioadă de la 1 la 12 luni;
 - c) anularea drepturilor aferente token-urilor dobândite cu încălcarea legii.
- (4) Constatarea și aplicarea sancțiunilor se realizează de către ANADS, Autoritatea de Supraveghere Financiară (ASF) sau Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor (ONPCSB), potrivit atribuțiilor legale.
- (5) Contravențiilor prevăzute la alin. (1)-(3) li se aplică, în completare, dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, cu modificările și completările ulterioare, cu excluderea oricărei sancțiuni de tip avertisment.

Art. 51. Infrațiuni și pedepse

- (1) Constituie infracțiuni următoarele fapte, dacă nu sunt săvârșite în astfel de condiții încât să constituie infracțiuni mai grave potrivit Codului penal sau altor legi speciale:
 - a) manipularea pieței token-urilor suverane, respectiv orice acțiune sau omisiune intenționată care are ca scop crearea unei aparențe false sau înșelătoare cu privire la oferta, cererea sau prețul token-urilor suverane, sau care afectează în mod artificial prețul acestora;
 - b) utilizarea sau divulgarea de informații privilegiate în scopul tranzacționării de token-uri suverane, cu obținerea de foloase necuvenite;
 - c) accesarea, modificarea, ștergerea sau introducerea de date sau tranzacții în sistemul blockchain guvernamental fără drept, cu scopul de a obține un avantaj sau de a prejudicia alte persoane;
 - d) lansarea de token-uri suverane fără autorizație legală sau cu încălcarea condițiilor esențiale prevăzute de lege;
 - e) încălcarea gravă și intenționată a obligațiilor KYC/AML, care are ca efect facilitarea spălării banilor sau finanțării terorismului.
- (2) Infrațiunile prevăzute la alin. (1) se pedepsesc după cum urmează:
 - a) cu închisoare de la 2 la 7 ani și interzicerea unor drepturi, pentru faptele prevăzute la lit. a), b) și c);
 - b) cu închisoare de la 1 la 5 ani sau amendă penală, pentru faptele prevăzute la lit. d) și e).
- (3) Tentativa la infrațiunile prevăzute la alin. (1) se pedepsește potrivit legii.
- (4) Dacă faptele prevăzute la alin. (1) sunt săvârșite de o persoană juridică, aceasta se sancționează cu amendă penală de la 100.000 la 5.000.000 lei, precum și cu una sau mai multe dintre următoarele pedepse complementare:
 - a) suspendarea activității pe o perioadă de la 6 luni la 3 ani;
 - b) interzicerea participării la proceduri de selecție sau licitații publice pe o perioadă de la 1 la 5 ani;
 - c) dizolvarea persoanei juridice, în cazurile de gravitate extremă.
- (5) Dispozițiile prezentului articol se completează, după caz, cu prevederile Codului penal, Codului de procedură penală și ale legislației speciale privind infracțiunile economice, fără a aduce atingere aplicării unor pedepse mai grave prevăzute de acestea.

Art. 52. Implementarea normelor metodologice

- (1) Guvernul României, prin Ministerul Finanțelor și Agenția Națională pentru Active Digitale Suverane (ANADS), va elabora și aproba, în termen de 60 de zile de la intrarea în vigoare a

prezentei legi, normele metodologice de aplicare, care vor detalia exclusiv aspectele tehnice și procedurale necesare punerii în aplicare a prevederilor legii.

- (2) Autoritățile relevante vor emite reglementările specifice de aplicare a prezentei legi în termen de 90 de zile de la intrarea sa în vigoare, cu respectarea limitelor stabilite de prezenta lege.
- (3) Prima emisiune de token-uri suverane se va realiza în termen de maximum 12 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi.
- (4) Detaliile privind calendarul implementării, etapele pregătitoare, mecanismele de testare și constituirea Consiliului de Administrație al ANADS se stabilesc prin normele metodologice prevăzute la alin. (1), fără a aduce atingere dispozițiilor legale de fond.

Art. 53. Modificarea și completarea cadrului legislativ

- (1) Orice modificare sau completare a prezentei legi se realizează numai prin lege adoptată de Parlamentul României, cu respectarea procedurii legislative ordinare prevăzute de Constituție și de Regulamentele Camerelor Parlamentului.
- (2) Guvernul României va iniția, în termen de 180 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi, procedurile de modificare și completare a actelor normative necesare pentru implementarea acesteia, cu respectarea procedurii legislative ordinare.
- (3) Detaliile privind elaborarea, avizarea, aprobarea și consultarea publică a proiectelor de modificare legislativă se stabilesc potrivit legislației aplicabile privind transparența decizională și procedura legislativă.

Art. 54. Armonizarea cu reglementările Uniunii Europene

- (1) Agenția Națională pentru Active Digitale Suverane (ANADS) și autoritățile relevante au obligația de a asigura conformitatea permanentă a cadrului normativ și a practicilor operaționale cu reglementările Uniunii Europene aplicabile în domeniul activelor digitale, tehnologiei blockchain, protecției datelor cu caracter personal, piețelor financiare și prevenirii spălării banilor.
- (2) Orice măsură de transpunere, implementare sau actualizare a cadrului normativ se realizează cu respectarea principiului priorității dreptului Uniunii Europene.
- (3) Detaliile tehnice privind identificarea, implementarea, raportarea și actualizarea măsurilor de armonizare se stabilesc potrivit legislației aplicabile privind transpunerea și implementarea dreptului Uniunii Europene.

Art. 55. Coordonarea interinstituțională

- (1) Implementarea prezentei legi se realizează prin colaborare și coordonare între ANADS, Ministerul Finanțelor, Banca Națională a României și celelalte autorități relevante, fiecare potrivit atribuțiilor legale. Banca Națională a României participă cu drept de veto la orice decizie sau act normativ, inclusiv hotărâri de Guvern sau regulamente ANADS, care poate afecta stabilitatea financiară, regimul monetar sau funcționarea pieței titlurilor de stat.
- (2) ANADS are obligația de a participa la structuri de coordonare interinstituțională, de a furniza date și rapoarte la solicitarea autorităților relevante și de a coopera pentru asigurarea unei guvernante eficiente și transparente.
- (3) Detaliile tehnice privind constituirea, organizarea și funcționarea structurilor de coordonare interinstituțională, atribuțiile acestora și procedura de raportare se stabilesc potrivit legislației aplicabile și, după caz, prin norme metodologice aprobate prin hotărâre a Guvernului.

Art. 56. Cercetare, dezvoltare și inovare în domeniul blockchain

- (1) ANADS susține și finanțează programe de cercetare, dezvoltare și inovare în domeniul blockchain și tehnologiilor digitale, în colaborare cu autoritățile relevante, mediul academic

și sectorul privat.

- (2) ANADS are obligația de a asigura transparența criteriilor de selecție și evaluare a proiectelor de cercetare și inovare, precum și de a publica rezultatele relevante, cu respectarea drepturilor de proprietate intelectuală.
- (3) Detaliile tehnice privind selecția, evaluarea, colaborarea și finanțarea programelor de cercetare și inovare se stabilesc potrivit legislației aplicabile și, după caz, prin norme metodologice aprobate prin hotărâre a Guvernului.

Art. 57. Educație și formare profesională în domeniul blockchain

- (1) ANADS susține și finanțează programe de educație și formare profesională în domeniul blockchain și tehnologiilor digitale, în colaborare cu Ministerul Educației, Ministerul Muncii și alte autorități relevante.
- (2) ANADS are obligația de a asigura accesul egal la programele de formare, de a colabora cu universități și instituții de formare profesională și de a promova certificarea competențelor în domeniu.
- (3) Detaliile tehnice privind curriculumul, certificarea, colaborarea cu universitățile și instituțiile de formare profesională, consiliile consultative și finanțarea programelor se stabilesc potrivit legislației aplicabile și, după caz, prin norme metodologice aprobate prin hotărâre a Guvernului.

Art. 58. Colaborarea cu mediul privat și ecosistemul de inovare

- (1) ANADS susține și facilitează colaborarea cu mediul privat și ecosistemul de inovare, în conformitate cu legislația aplicabilă, pentru dezvoltarea de soluții tehnologice, produse și servicii inovatoare în domeniul activelor digitale.
- (2) ANADS are obligația de a asigura transparența procesului de selecție a partenerilor privați, de a promova concurența loială și de a evita orice conflict de interese.
- (3) Detaliile tehnice privind selecția partenerilor, colaborarea, finanțarea, consiliile consultative și hub-ul de inovare se stabilesc potrivit legislației aplicabile și, după caz, prin norme metodologice aprobate prin hotărâre a Guvernului.

Art. 59. Colaborarea internațională și poziționarea strategică

- (1) ANADS susține și facilitează colaborarea internațională în domeniul blockchain, în conformitate cu legislația aplicabilă și cu obiectivele de poziționare strategică a României.
- (2) ANADS are obligația de a participa la inițiative, consorții și proiecte internaționale relevante, de a promova schimbul de bune practici și de a contribui la armonizarea standardelor tehnice și de reglementare la nivel internațional.
- (3) Detaliile tehnice privind selecția partenerilor, colaborarea, participarea la inițiative internaționale, consiliile consultative și finanțarea programelor se stabilesc potrivit legislației aplicabile și, după caz, prin norme metodologice aprobate prin hotărâre a Guvernului.

Art. 60. Monitorizarea și raportarea anuală

- (1) Agenția Națională pentru Active Digitale Suverane (ANADS) are obligația de a elabora și publica anual un raport privind performanța programului de tokenizare, care se transmite autorităților relevante și se publică pe site-ul ANADS.
- (2) Raportul anual prevăzut la alin. (1) va cuprinde, în mod obligatoriu, cel puțin următoarele elemente:
 - a) date statistice privind emisiunile de token-uri, volumul și valoarea tranzacțiilor;
 - b) veniturile generate pentru bugetul public și utilizarea acestora;
 - c) incidentele de securitate și măsurile de remediere adoptate;
 - d) gradul de participare a deținătorilor și rezultatele consultărilor publice;

- e) impactul social, economic și de mediu (ESG) al programului de tokenizare;
 - f) recomandări pentru îmbunătățirea cadrului de reglementare și a funcționării ANADS.
- (3) Raportul anual este supus consultării publice pentru o perioadă de minimum 30 de zile înainte de publicarea finală.
- (4) Nerespectarea obligației de raportare anuală sau publicarea unui raport incomplet atrage răspunderea civilă, administrativă sau penală, după caz, a persoanelor responsabile.
- (5) Detaliile tehnice privind structura, formatul și procedura de publicare a raportului se stabilesc prin norme metodologice aprobate prin hotărâre a Guvernului, fără a aduce atingere obligațiilor prevăzute la alin. (2)-(4).

Art. 61. Evaluarea independentă periodică

- (1) Programul național de tokenizare prin ANADS face obiectul unei evaluări independente periodice, realizate de instituții sau experți cu experiență relevantă în domeniu, potrivit legislației aplicabile.
- (2) Evaluarea independentă prevăzută la alin. (1) va cuprinde, în mod obligatoriu, cel puțin următoarele criterii:
- a) eficiența și eficacitatea programului de tokenizare;
 - b) gradul de conformitate cu reglementările naționale și europene;
 - c) nivelul de securitate cibernetică și protecție a datelor;
 - d) impactul asupra pieței, investitorilor și consumatorilor;
 - e) transparența și participarea publică;
 - f) sustenabilitatea socială, economică și de mediu (ESG);
 - g) o secțiune distinctă privind riscurile fiscale, impactul asupra datoriei publice și recomandări pentru ajustarea plafonului sau a parametrilor programului, inclusiv propuneri de măsuri preventive sau corective.
- (3) ASF va fi consultată obligatoriu la fiecare evaluare independentă, iar raportul va fi publicat integral pe site-ul ASF și ANADS..
- (4) Raportul de evaluare independentă se publică integral pe site-ul ANADS, cu excepția informațiilor clasificate sau protejate de drepturi de proprietate intelectuală.
- (5) Nerespectarea obligației de evaluare independentă sau publicarea unui raport incomplet atrage răspunderea civilă, administrativă sau penală, după caz, a persoanelor responsabile.
- (6) Detaliile tehnice privind selecția evaluatorilor, structura raportului, consultarea publică și finanțarea evaluării se stabilesc prin norme metodologice aprobate prin hotărâre a Guvernului, fără a aduce atingere obligațiilor prevăzute la alin. (2)-(4).

CAPITOLUL XI Dispoziții tranzitorii și finale

Art. 62. Actualizarea și modificarea cadrului legislativ

- (1) Prezenta lege poate fi modificată sau completată numai prin lege adoptată de Parlamentul României, cu respectarea procedurii legislative ordinare.
- (2) Actualizarea cadrului legislativ se va realiza în funcție de evoluțiile tehnologice, legislative și de implementare, cu respectarea principiului transparenței decizionale și a consultării publice, potrivit legislației aplicabile.
- (3) Orice modificare sau completare a drepturilor, obligațiilor, sancțiunilor, procedurilor de control sau a regimului de protecție a investitorilor și deținătorilor de token-uri se poate face numai prin lege, nu prin norme metodologice sau acte administrative cu caracter normativ secundar.

Art. 63. Dispoziții tranzitorii și finale

- (1) La data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă orice dispoziții contrare.
- (2) Guvernul României, prin Ministerul Finanțelor și Agenția Națională pentru Active Digitale

Suverane (ANADS), va elabora și aproba, în termen de 60 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi, normele metodologice de aplicare, care vor detalia exclusiv aspectele tehnice și procedurale necesare punerii în aplicare a prevederilor legii.

- (3) Prima emisiune de token-uri suverane se va lansa în termen de maximum 12 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi.
- (4) Toate instituțiile publice și private vizate de prezenta lege au obligația de a-și adapta procedurile și sistemele interne pentru a asigura conformitatea cu prevederile legii, în termen de 180 de zile de la intrarea sa în vigoare.
- (5) Orice situație tranzitorie neprevăzută expres de prezenta lege se soluționează cu respectarea principiului securității juridice, al legalității și al rezervării de lege, fără a aduce atingere drepturilor și obligațiilor stabilite prin prezenta lege.

Art. 64. Program pilot de implementare și evaluare intermediară

- (1) În termen de maximum 12 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi, Agenția Națională pentru Active Digitale Suverane (ANADS), în colaborare cu Ministerul Finanțelor, ASF și autoritățile relevante, va implementa un program pilot de tokenizare, limitat la o valoare totală a activelor de maximum 20 milioane euro și la un număr maxim de 2.000 de utilizatori, cu evaluare independentă la 6 luni și publicarea raportului de evaluare înainte de orice extindere.
- (2) Programul pilot va include cel puțin o categorie de active eligibile, selectate potrivit criteriilor stabilite prin hotărâre a Guvernului, la propunerea ANADS, cu avizul autorităților relevante.
- (3) În termen de 6 luni de la lansarea programului pilot, ANADS va elabora și publica un raport de evaluare intermediară, care va cuprinde:
 - a) analiza performanței tehnice și operaționale a platformei;
 - b) gradul de participare și satisfacția utilizatorilor;
 - c) incidentele de securitate și măsurile de remediere;
 - d) impactul economic, social și de mediu (ESG);
 - e) o evaluare independentă de impact fiscal și operațional, realizată de experți sau instituții cu experiență relevantă, cu avizul conform al Ministerului Finanțelor și al Consiliului Fiscal;
 - f) recomandări pentru extinderea, ajustarea sau suspendarea programului.
- (4) Extinderea programului de tokenizare la alte categorii de active sau la o scară mai largă se poate realiza numai după publicarea raportului de evaluare intermediară prevăzut la alin. (3), cu avizul conform al Ministerului Finanțelor și al Consiliului Fiscal, și aprobarea acestuia prin hotărâre a Guvernului, cu avizul Consiliului Economic și Social și al autorităților de reglementare relevante.
- (5) În cazul în care raportul de evaluare intermediară identifică riscuri majore sau disfuncționalități semnificative, Guvernul poate decide suspendarea, prelungirea sau ajustarea parametrilor programului pilot, pe baza propunerii ANADS și a avizului autorităților relevante.

Art. 65. Prezenta lege intră în vigoare la 30 de zile de la publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (1) din Constituția României, republicată.